

кваліфіковано виконувати професійні, соціальні й життєдіяльнісні функції на основі набутих ними знань, умінь, навичок та практичного досвіду.

Використання активних та інтерактивних методів навчання у викладанні іноземних мов сприятимуть досягненню успіхів у житті; підвищенню якості суспільних інститутів.

О. В. Маркова, ст. викладач,
кафедри іноземних мов
факультету МЕІМ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ГОЛОВНА СКЛАДОВА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Головною рисою навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах (ВНЗ) немовного профілю є професійна спрямованість, бо вона ґрунтується на врахуванні потреб майбутніх фахівців в опануванні іноземної мови, які диктуються особливостями спеціальності. Візьмемо за приклад вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням студентами юридичного факультету, спеціальність правознавство.

Нині актуальним є створення нових сучасних освітніх технологій, які мають сприяти загальному розвитку особистості, формуванню її культури, індивідуального досвіду, творчих здібностей, тощо.

У педагогічній науці і практиці використовують терміни «освітні технології», «педагогічні технології», «технології навчання», «технології виховання», тощо. Сучасні українські педагоги (Л. Буркова, Г. Селевко, М. Чепіль, Н. Дудник) вважають поняття «освітня технологія» ширше, ніж «педагогічна технологія», так як освіта, крім педагогічних, охоплює ще й різноманітні соціальні, соціально-політичні, управлінські, культурологічні,

психолого-педагогічні, економічні та інші аспекти. Освітні технології передбачають загальну стратегію розвитку єдиного в межах країни освітнього простору (Т. Назарова). До освітніх технологій належать концепції освіти (гуманістична концепція освіти), освітні закони (Закон України про Освіту), освітні системи (система неперервної освіти), тощо. Педагогічні ж технології є складовими освітніх технологій і відображають тактику їх реалізації, охоплюючи технології навчання, виховання та управління.

Педагогічні технології є багатоаспектним явищем і їх широкий спектр дій потребує певної типологізації. Педагогічні технології класифікують за різними критеріями (А. Нісімчук, О. Падалка, О. Шпак). Наприклад, за рівнем застосування, педагогічні технології поділяються на:

- **загальнопедагогічні:** технології розвивального навчання, інформаційні технології (*навчання за допомогою комп'ютерних комунікацій, інформатизація навчання, дистанційне навчання, мультимедіа навчання, телекомунікаційні технології*), технології інтерактивного навчання (*кооперативне навчання, колективно-групове навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань*), проектна технологія;
- **предметні та галузеві:** технології вільного виховання М. Монтесорі, Вальдорфська педагогіка (система Р. Штайнера), технологія розвитку творчої особистості;
- **локальні та модульні:** технологія раннього навчання, «Школа успіху та радості С. Френе», «Школа діалогу культур» (В. Біхлер, І. Берленд).

Український педагог І. Підласий називає три базові технології, які різняться за організацією навчально-виховного процесу:

- **предметно-орієнтована технологія** або традиційна «класно-урочна система»;

– **особистісно-орієнтована технологія:** технологія педагогічної підтримки (фасілітації), технологія «створення ситуації успіху», технологія колективного творчого виховання, технологія формування творчої особистості;

– **партнерська технологія:** бесіда, обговорення, пізнавальна гра.

Якщо говорити про ті освітні та педагогічні технології, які найкраще відповідатимуть вивченню іноземної мови студентами юридичного факультету, то потрібно розпочати із особистісно-орієнтованої технології «створення ситуації успіху» на заняттях та у позааудиторній діяльності, адже найголовнішою умовою навчально-виховного процесу є його особистісна зорієнтованість, спрямована на те, щоб кожна людина стала повноцінним, самодостатнім, творчим суб'єктом діяльності, пізнання та спілкування. Саме в цьому і полягає гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу, центром і метою якого є особистість студента.

Створення ситуації успіху покликане сприяти усуненню перешкод на шляху кожного студента до оволодіння іноземною мовою та до росту впевненості в собі, подоланню сором'язливості, побоювання зробити помилку і викликати насмішки одногрупників.

З педагогічної точки зору ситуація успіху це цілеспрямоване, організоване педагогом і сім'єю створення умов для досягнення значних результатів у діяльності окремо взятої особи і колективу. Ситуація успіху досягається, коли сам студент оцінює результат як успіх (І. Дичківська).

Умови створення ситуації успіху на занятті включають такі: атмосфера доброзичливості впродовж усього заняття (прийом «емоційне погладження»); «авансування» успішного результату (прийом «персональної винятковості»); висока мотивація пропонованих дій; прихована допомога (натяк, вказівка, побажання); нетривалий експресивний вплив – «педагогічне навіювання», зібране яскравий фокус («До справи! Розпочинаймо!»); «педагогічна підтримка» в процесі виконання роботи

(короткі репліки або мімічні жести); *оцінювання*: оцінку не визначають загалом, не подають «згори», вона розставляє акценти на деталях виконаної роботи. Найкращими навчальними технологіями створення ситуації успіху для студентів-юристів можна назвати *інтерактивні технології навчання*: *кооперативне навчання* (парна робота, робота в малих групах (діалог, синтез думок); *колективно-групове навчання* (обговорення в загальному колі, мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, пазл (мозаїка «джиг-со»), аналіз ситуації (кейс-метод); *технології ситуативного моделювання* (симуляції або імітаційні ігри, рольова гра). Серед *інформаційних технологій* можна назвати *мультимедіа навчання*, яке включає використання електронних підручників, електронної пошти, презентації інформації за допомогою програми Power Point.

Отже, створення ситуацій успіху в процесі навчання іноземної мови є важливим фактором формування у студентів стійкого позитивного ставлення до вивчення іноземної мови, що можна вважати однією з ознак гуманізації освітнього процесу у вищій школі. Це, в свою чергу, означає, що і після закінчення навчання у вищому закладі освіти студенти самостійно продовжуватимуть удосконалювати свої навички в оволодінні іноземною мовою.

Мельник Г.М.,
старший викладач кафедри іноземних мов;
Бескоровайна Н.О.,
старший викладач кафедри іноземних мов
факультету МЕіМ

**РОЛЬ БІЛІНГВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПІДВИЩЕННІ
КОНКУРЕТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ У
ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**